

IV. 6.3.0. Charakteristika předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmětem *Přírodopis* realizujeme stejnojmenný obor vzdělávací oblasti Člověk a příroda, navazujeme jím na obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, kterým procházejí žáci 1. až 5. ročníku. Výuka tohoto předmětu je zaměřena na porozumění zákonitostem přírodních dějů (poznávání přírody jako systému, poznávání fungování jednotlivých ekosystémů, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy). Vycházíme tu z klasifikace živých organismů, kde se zabýváme i tím, na jakých principech k tomuto třídění došlo. Předmět seznamuje žáky s ochranou organismů (s důrazem na ohrožené organismy v ČR) a pozornost je též věnována názornému poznávání probíraných organismů (atlasy, herbáře, školní sbírky, živé exponáty) i tomu, jaké základní životně důležité děje v jednotlivých organismech probíhají (základní fyziologické procesy, s důrazem na pochopení jejich fungování). V 8. ročníku je do předmětu zařazena biologie člověka, která se tématicky spojuje i s obsahem vzdělávacího oboru *Výchova ke zdraví*. Žáci si v předmětu osvojují rovněž základy geologie jako nauky o neživé přírodě, poznatky o stavbě Země s přesahem do *Zeměpisu* a *Fyziky*. Vše předávané má pomoci poznávat přírodu, která nás obklopuje a umožňuje vytvářet prostor pro diskusi o problémech znečištění životního prostředí, o globálních problémech a o vlivu lidských aktivit na životní prostředí. Žák se učí základním pozorovacím a laboratorním metodám.

Předmětu *Přírodopis* vyučujeme v šestém ročníku jednu a půl hodiny týdně, v sedmém a v osmém ročníku 2 hodiny a devátém ročníku 1 hodinu týdně.

Do předmětu Přírodopis jsou včleněna zejména témata průřezového tématu *Environmentální výchova* (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí), ale také témata bloku Osobnostního vývoje průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* (Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí a téma Seberegulace a sebeorganizace) a *Mediální výchovy* (Tvorba mediálních sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetenci k učení

- učíme žáky pracovat s odborným textem – rychle se v něm orientovat, vycházet z pochopení struktury odborného textu
- vedeme žáky k práci s obrázky a schémata, dbáme na jejich smysluplný popis
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- vedeme žáky k vytváření a formulování otázek směřujících k pochopení učiva

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k zobecňování získaných poznatků a k jejich aplikaci v různých oblastech života
- rozvíjíme schopnosti objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání závěrů z pozorování a z experimentů na základě užití přírodovědných zákonitostí
- učíme žáky ověřovat své hypotézy i výsledky pozorování a experimentů

3. kompetencí komunikativních

- učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- motivujeme žáky k třídění dostupných informací (odborná literatura, internet, média, ...)
- procvičujeme s žáky prezentaci výsledků jejich práce, podporujeme diskusi nad prezentací

4. kompetencí sociálních a personálních

- kooperativním učením vedeme žáky k osvojování kooperativních dovedností a dovednosti společně hledat optimální řešení problémů
- týmovou prací motivujeme žáky k hodnocení výsledků celé skupiny, jednotlivých členů skupiny i sebe sama a učíme je naslouchat názorům druhých

5. kompetencí občanských

- motivujeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí a života na zemi

6. kompetencí pracovních

- motivujeme žáky ke kvalitním výsledkům vlastní práce (správné a pečlivé laboratorních prací, přehledný zápis výsledků pozorování a experimentů)
- vedeme žáky ke správnému a věcnému používání laboratorních pomůcek
- učíme žáky optimálně plánovat pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s poskytnutím první pomoci